

UUTISET

Kauppa käy kiivaasti St Jacobsin tuottajatorilla.

Robert Boneschanker kertoo aiemmin toimittaneensa tuotteitaan myös kauppaan. "Paljon ajelua, vähän tuloja."

Papuja on tarjolla lähes kaikissa sateenkaaren väreissä. Pikkukoreissa tuoretta perunaa.

Tuoreena suoraan tuottajalta - lähiruoka on Kanadassa kova sana

Automarketteihin kyllästynyt kansa palaa tuottajatorin aitojen makujen äärelle.

ONTARIO, KANADA (MT)

Kanadassa liikkuessa tuntuu, että kaikki puhuvat lähiruusta. Joka käänneessä muistetaan korostaa lähellä tuotetun tuoreutta, makua ja jäljitettävyyttä.

Myyös lähiruuan vaikutus paikallisyhteisöjen elinvoimaan kiinnostaa kuluttajia. Raha halutaan pitää kierrossa omalla asuinseudulla.

Täällä viljelijät ovat selvästi ylpeitä ammatistaan – ja kuluttajat ylpeitä ruokansa tuottajista.

Yksi esimerkki ammattitylpeydestä on se, että lähes joka maatilalla jonkin rakennuksen ulkoseinässä lukee suurin kir-

jaimin tilan ja yrittäjäparin nimi. Monella tilalla on myös oma logo, jolla erotutaan muista.

Elämä palaa tuottajatorille

Lähiruuan suosio näkyy farmers' marketien eli tuottajatorien kävijämäärissä. Näille toreille viljelijät tulevat myymään tuotteitaan suoraan kuluttajille.

Ontarion ensimmäinen tuottajatori perustettiin yli 200 vuotta sitten. Niiden määrä kasvoi 1970-luvulle saakka. Silloin kuvaan astuivat isot automarketit. Kaupunkien ja kylien keskustojen liikkeitä hiipuivat ja torit autoituivat.

Uusi käänne tapahtui 80- ja 90-lukujen vaihteessa. Osa kuluttajista kyllästyi muovitetuun bulkkiruokaan ja halusi palata aitojen makujen äärelle.

Siinä vaiheessa tuottajatoreja oli Ontariossa 60, nyt tuplasti sen verran. Uusia toreja avataan siellä täällä ja elämä palaa vanhoille.

"Täällä voim tuplat tuoton"

St Jacobsin tuottajatori lähellä Kitchenerin kaupunkia on Ontarion suurin. Tarjonta on runsas ja värikäs ja tunnelma välitön.

Robert Boneschanker kertoo myyneensä jo pitkään tilansa kaikki tuotteet täällä.

"Vuosi sitten myin kauppoille ja ravintoloille, mutta totesin, ettei siinä ole mitään järkeä. Kauppa haluaa kaiken halvalla tehäkseni itse voittoa, eikä viljelijälle jää käteen mitään. Täällä voim tuplat tuottoni."

Boneschankerilla on sadan eekkerin eli 40 hehtaarin tila. Siitä kymmenellä hehtaarilla viljellään kaaleja, papuja, perunaa ja muita vihannuksia.

Lisäksi hänellä on sopimus tuottajina useita mennoniita-perheitä.

Mennoniitat ovat uskontokunta, joka pyrkii yksinkertaiseen elämään. Konservatiivisimmat heistä suhtautuvat kielteisesti uuteen tekniikkaan ja pyrkivät

eristytymään ympäröivästä yhteiskunnasta. Elanto hankitaan maanviljelystä.

Tuoreus vetää torille

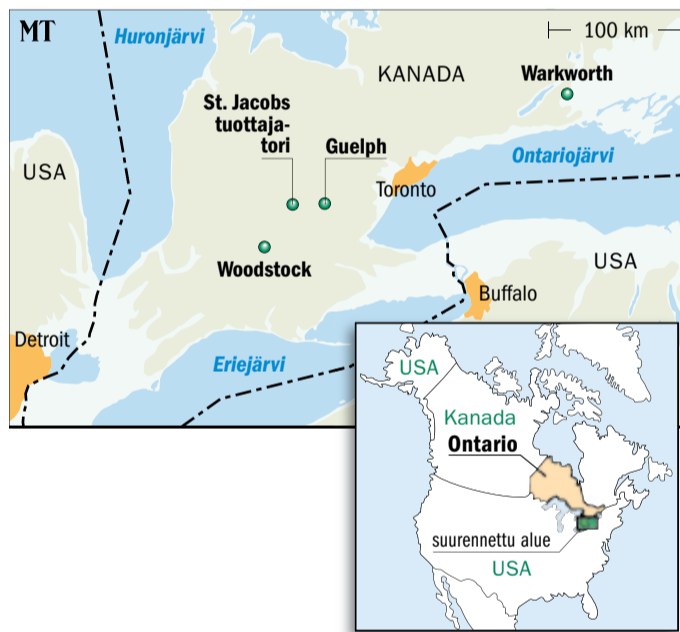
Myyös Brittany Voisin myyntipöytä pursuaa tämän hetken sesonkituotetta, papuja. 40 hehtaarin tilalla viljellään myös sipulia ja valkosipulia, kurkkua ja kurpitsaa.

Pääosa tilan tuloista kertyy tuottajatoreilta. "Lisäksi teemme vaaterasiirppia, mutta sen osuus tuloista on vain kymmenisen prosenttia."

Voisin kertoo, että tuottajatoreilla käy väkeä laidasta laitaan. "Tämä ei ole vain varakaamman väen ostospaikka vaan kaikkien – ja kaikenikäisten."

Voisin ja Boneschanker ovat yhtä mieltä siitä, mikä kuluttajia tuottajatoreille vetää: tuoreus. Kun kaikki myydään korjuutuoreena, maku on omaa luokkaansa.

SATU LEHTONEN

KOMMENTTI

Entä hormoniliha ja gm?

Lähiruoka on muotia Suomessakin, vaikkei meillä ihan Kanadan innostukseen yllätäkään. Maiden välillä on kuitenkin melkoisia sääveroja.

Kun suomalainen ostaa lähiruokaa, hän korostaa laatua, turvallisuutta ja makua. Tähän yhtälöön ei sovi hormonien voimin kasvatettu liha eikä muunnettuja tuotteita – ei ainakaan minun mielestäni.

Kanadalaisia nämä asiat eivät tunnu hahtaavan.

Esimerkiksi yksi Ontarion suurimmista naudanlihan kasvattajista, Fred van Osch,

kertoo avoimesti käyttävänsä kasvattamissaan hormoneja. "Kun ne kerran Pohjois-Amerikassa sallitaan, pakko niitä on käyttää. Muuten menee

kipailukyky."

Hormonien eettiseen puoleen hän ei halua ottaa kantaa.

Kanadan maissisadosta jo yli puolet on muunnetusta, soijasta kolmannes. Tämäkään ei useimpia kanadalaisia vaivaa. Kun kerran hallitus sanoo, että gm on turvallista, niin se on.

Jotkut arvelevat, että yleinen mielipide saattaa muuttua, jos viljelyyn tulee muunnettuja vehnä. Se on jo eri juttu kuin rehukasvit.

"Vehnä on lähellä ihmisten sydäntä."

Oli miten oli, olen tyytyväinen sen sijaan, että suomalaisen saa yhä valita. Ei hormonilihaa minulle, kiitos!

SATU LEHTONEN

Biisonin ja lampaan kysyntä kasvaa Kanadassa

WOODSTOCK JA WARKWORTH, KANADA (MT)

Biisonilihaa mielivät kanadalaiset saavat ainakin Ontarion maakunnassa olla pitkäpäinnsia.

"Koko Pohjois-Amerikassa on pulaa biisonilihasta, tilaukset on tehtävä ainakin kuukautta etukäteen", Ontarion maakunnassa asuva biisonifarmari Rod Potter kertoo.

Potterin tilalla on 75 biisonia ja 18 hirvää.

Juuri enempää ei sadan eekkerin, eli noin 40 hehtaarin, alalla pysty kasvattamaan. Tila on hieman keskimääräistä pienempi, Kanadan noin 2000 biisonikasvatustilaa on yhteensä noin 250 000 biisonia, keskimäärin 125 tilaa kohden.

Potter myy kaiken lihan suoraan kuluttajille neljännesruuhoina, puolikkaina tai erillisinä paloina. Lisäksi hän järjestää tilalla kierroksia, joilla turistit kuljetetaan vanhoilla amerikkalaisilla lava-autoilla katsomaan biisoneja niiden lempipaikalle kukkulan laelle. Paikka on kaunis, joten ei ole ihme, että iltaaurinkokierrokset, joilla nautitaan maisemaa lisäksi paikallista viiniä, ovat suosittuja.

Kojoottit ja sudet lampurien riesana

Myyös lammastaloudella olisi Kanadassa huimasti tilaa kasvaa, sillä lampaanlihan kysyntä on reippaassa nousussa ja kotimai-

Century Game Parkin biisonit laiduntavat upeissa maisemissa, joita myös turistit pääsevät lava-autokyydillä ihaillemaan.

nen tuotanto kattaa vain runsaat 40 prosenttia kulutuksesta. Kuluttajat valitsevat samaa kuin Suomessa: marketeista löytää pääasiassa Uudesta-Seelannista tuotua lihaa.

"Suoramyynti on yleistä, pääosa tiloista hoitaa itse koko ketjun tilalta kuluttajille", kertoo Ontarion Sheep Marketing -toi-

mistossa työskentelevä Roselen Marcy.

Suoramyynti aloittaminen on helppoa, sillä siihen ei tarvita mistään lupaa. Kyse on tuottajan ja kuluttajan välisestä luottamuksesta, ja siitä, että kuluttajalla on mahdollisuus kysyä tuottajalta tuotteen laadusta ja valmistuksesta. Suoraan tiloilta

ostavilla kauppoilla sen sijaan saattaa olla omia vaatimuksia esimerkiksi tuotantotiloista.

Marcy mukaan lammastuotannon suurin haaste tällä hetkellä on pitää karitsat elossa teurasikänsä asti. Kanadassa niitä uhkaavat susien ja karhujen lisäksi myös kojoottit.

TERHI TORIKKA

Farmielämykset tuovat ison osan maissitilan tuloista

GUELPH, KANADA (MT)

Maissia ja kurpitsaa kasvattavan Stromin perheen maatilalla syksy ovat täyttä hulinaa. Tavannomaisten sadonkorjuukiereiden ohessa tila nimittäin vastaanottaa kuuden syysviikonloppun aikana noin 20 000 vierailijaa. Kausi käynnistyy kurpitsojen ja maissin alkaessa kypsä ja päättyy halloween-viikonloppuun.

"Hyvänä päivänä käy ehkä 3 000 ihmistä, sateisena noin 500", isäntä Channing Strom kertoo.

Noin 7,5 euron pääsymaksua vastaan vierailijat pääsevät muun muassa farmikierrokseksi traktorin peräkärryyn, seikkailemaan maissipeltiin, telmimään paalilabyrintissä ja heittelemään minikurpitsoja. Yli 2,5 metriä korkean maissin seassa kulkee kaikkiaan lähes viisi kilometriä polkuja, joiden varrelta löytyy kartan avulla muun muassa tietoa maissin viljelystä. Kartta on tarpeen muutenkin, sillä korkean kasvuston sekaan ekssy uskomattoman helposti.

Hauska idea on myös vesipumpuista ja ränneistä rakennettu "ankkaralli", jossa kisataan siitä, kuka pumpkaa kumiastian nopeimmin radan toiseen päähän.

Kurpitsasynttärät saivat heti suosiota

Perheiden lisäksi tila ottaa

Noin 2,5 metriä korkeiden maissitähkän lomassa kulkeville poluille voi helposti eksyä ilman karttaa.

vastaan myös koululaisryhmiä, jotka Stromin mukaan jaksavat yllättävän hyvin kuunnella kierroksen ohessa pidettäviä tietoiskuja maissin ja kurpitsan tuotannosta.

Uusin elämystuote on 3–7-vuotiaiden lasten syntymäpäiväkutsut, joita tila on alkanut

järjestää tänä kesänä.

"Aina pitää keksiä jotain uutta", emäntä Amy Strom toteaa.

Hän on tyytyväinen idean suosioon. Viiden kesäviikonloppun aikana farmisynttäreitä on järjestetty kaikkiaan 30. Mukana on yleensä noin kymmenen lasta, jotka tutustuvat tilan

aktiviteetteihin, lounastavat ja saavat halutessaan kerätä maismia mukaansa.

Yli 130 000 tähkää suoraan kuluttajille

Tärkeä osa Stromin farmia ovat elämysalueen lisäksi suoramyyntipuoti ja leipomo, joissa voi asioida ilman pääsymaksua. Niiden kautta tila myy kaiken tuottamansa maissi- ja kurpitsasadon. Maissia viljellään noin 17 hehtaarilla ja kurpitsaa noin kuudella hehtaarilla.

Tusinan maissitähkän kasseja myydään kaikkiaan noin 11 000.

"Tuoreus on avainasia", Amy Strom korostaa. Myymälässä maissien vieressä on liitutaulu, johon merkitään poiminta-aika aina uuden erän saapessa peltoilta. Leipomossa paistetaan tietyksi kurpitsapiiraita omasta sadosta ja koverretaan komeita halloween-lyhtyjä.

Tila mainostaa sesonkiaikaa radiossa ja yhteystiedot löytyvät lisäksi alueen lähiruokakartasta. Karttaan on koottu kaikkien alueen suoramyyntitilat, lähiruokaravintolat, maatilatorit ja lähiruokakaupat sekä lähellä tuotettua suosivat ruokapalveluyritykset.

Yli sadan kohteen lista pelkää Guelphin alueen toimijoita kertoo lähiruuan huimasta suosiosta Kanadassa, erityisesti Ontarion maakunnassa.

TERHI TORIKKA